



Kapuvári Béla

Szeptember

Szeptember, szeptember,
elérlek már a kezemmel,
A kutyák is megcsaholnak –
mégis itt vagy ma holnap.

Ciripelnek az esték,
kár ez a nagy sietség,
ki szelet vet, vihart arat,
ne seprűzd ki még a nyarat!





Szeretettel köszöntünk mindenkit az új tanév alkalmából! Külön üdvözljük az elsősöket!

Janikovszky Éva

Már iskolás vagyok

(Részlet)

Érdekes, de amióta iskolába járok, a felnőtteket egyetlen dolog érdekli. Mindenki megkérdezi tőlem:

– Aztán szeretsz-e iskolába járni?

Én először azt válaszoltam, hogy nem tudom. Akinek ezt válaszoltam, az összecsapta a kezét, és egészen odavolt. Hogy miért nem szeretek iskolába járni?

Talán nem szeretem a tanító néni? Pedig nem azt mondtam, hogy nem szeretek iskolába járni, csak azt, hogy nem tudom. Mert ez az igazság.

Van, amikor szeretek iskolába járni, és van, amikor nem.

Amikor a tanító néni olyat kérdez, amire senki sem tud felelni, csak én, akkor szeretek iskolába járni. Ha én hajítom a legmesszebbre a kislabdát, és a Magda néni azt mondja, ejha!, akkor szeretek iskolába járni.

És akkor is jó, amikor a folyosón találkozunk az Attilával, akivel sajnos nem egy osztályba járunk. Ilyenkor odakiabálunk egymásnak, hogy szia kifli, szia bödön! Ezen csak mi ketten nevetünk, a többiek nem is érthetik. Mert az óvodában nekem a kifli volt a jelem, az Attiláé meg a bögre, de ő mindig összetévesztette a bödönnel.

És akkor is szeretek iskolába járni, mikor a tanító néni felemeli a füzetemet és megmutatja a többieknek, hogy nézzétek, így kell ezt ügyesen megcsinálni!

Szóval, sokszor szeretek iskolába járni, de van, amikor nem szeretek.

Amikor olyan sokáig kell egy helyben ülni, hogy a lábam már nem bírja, és elkezd magától dobogni a pad alatt, és rám szólnak, hogy ejnye, Dani, akkor nem szeretek iskolába járni.



Amikor sehogy se akar vége lenni az órának, és muszáj egy picit harapnom az uzsonnámból, és a mögöttem ülő árulkodó rákezdi, hogy tanító néni kérem, a Dani megint eszik, akkor nem szeretek iskolába járni. És ha a többiek nevetnek ezen, akkor pedig annyira nem szeretek, hogy majdnem sírok.

Meg olyankor se szeretek iskolába járni, mikor véletlenül nem arra figyelek, amire kell, hanem arra, ami jobban érdekel, és a Magda néni rám szól, hogy ejnye, Balázs, már megint nem figyelsz.

Mert ha én véletlenül nem figyelek, az azért még nem „már megint”, és azonkívül Daninak hívnak. Csak ő téveszt össze folyton a Balázssal. Kíváncsi vagyok, mit szólna, ha én azt mondanám neki, hogy Panni néni kérem, én figyeltem.

Hát ezért nem tudok én mit válaszolni arra, hogy szeretek-e iskolába járni.



Szalai Borbála

Betyár

Van nekünk egy
kutyánk: Betyár...
Okosodni
suliba jár...
Olyan kutya-
tanodába,
hol a lecke,
bizony, drága!...
Dicséri őt
oktatója,
hiszen Betyár
parancsszóra:
hasal, kúszik,
létrán mászik,
nyomot keres,
úgy szaglászik...
Olyan pompás
a szimatja:
ha szagot fog,
felkutatja

mindazt, ami
el van rejtve
ismeretlen
rejtekhelyre!...
Engem nagyon
szeret Betyár!
Mindennap a
kapuban vár!...
Ugrál, vakkog
örömebe,
s eljön velem
a közértbe...
Én biciklin
karikázom,
ő mellettem
fut pórázon...
Bringám miatt
nem kell félnem:
Betyár leül
mellé szépen
s éber szemmel

vigyáz rája...
Ki elkötné,
meg is bánja
(új fazont kap
a nadrágja!...)
Ok nélkül ő
sosem harap:
tanulta, hogy
mikor szabad...
Ezért Betyár
nem is érti,
a szájkosár
minek néki?...
Am eltűri!...
Mert hát Betyár
tudja, hogy a:
SZABÁL(Y) – SZABÁL(Y)!...

Zelk Zoltán

Október

Sűrű, felhős fönn az ég,
sárgul már a lomb, a rét,
s a fák ága
őszi sárba
hullatja már levelét.

Bizony elmúlik a nyár,
új ruhát ölt a határ.
Előbb sárgát,
majd fehéret,
s újabb kikeletre vár.

Hamuszínú ég alatt
elszálltak a madarak.
Úgy köszöntek:
visszajönnék,
várjunk vígan új nyarat!

Majtényi Erik

Csengő szól

Csengő szól –
kinek szól,
hova szólít,
tudod jól!

Csengő szól –
neked szól.
Hol az irka,
hol a toll?

Táskájába
csomagol
a kisdíák,
s már lohol,
mert csengő szól
valahol.

Gárdonyi Géza

Szeptember

Elnémult a rigó. Az esteli csöndben
az őszi bogár szomorú pri-pri dala szól már.
A távoli szőlőkben panaszolja szüntelen:
Elmúlt, odavan a nyár, a meleg nyár!

Így változik búsra az én hegedűm is:
fejemre az ősz dere, az ősz dere száll.
Gazdagon érke a szőlőm, telve a csűr is,
de pri-pri: odavan a nyár, – a nyár...

Weinrauch Katalin

Ősz aranylik

Dermedten ülő
bodobács*
börtöncelláján
sűrű rács:
ül a mezei
poloska
bánatosan. Be
van zárva.
Csupasz ág árnyék-
rajza rács:

nosza, fuss el, kis
bodobács!
Ne légy gyáva, ez
nem börtön;
avar ölel
a földön,
ágak között nap
kukucsál,
felhőmadarak raja száll
őszi, szikrázó
kék égen;
szüretről jönnek
tán' éppen,
hol szőlővel telt
garaboly*

fölött darázs nép
zúg, dalol,
s támad! Úgy őrzi
a jussát,
ha seregélyt vagy
embert lát.
Szökkenj talpra, te
kis bogár:
itt fut az út, csak
terád vár.
Ősz aranylik, szép
október,
menj, míg eső nem
hull, nem ver.

Gál Sándor

Ősz

Elfogytak már
mind a görögdinnyék,
felhőssé értek
a fáradt egek,
sárga lomb lepi
a hegyek gerincét,
s kigurultak a kertből
a káposztafejek.

Szél jár a szántások
barna dombjain,
lassú tehéncsordát
két pásztor terel,
csendes ősz köszön:
nézd csak, mennyi szín,
s a távoli erdő
halkan énekel.

Áprily Lajos

Költöző madár

Ázott mezőkről száll az őszi szag.
Hol jársz te már, gyönyörű gyurgyyalag?
Lobogva kéklő déli ég alatt
arany sugár villantja tolladat.

Galambosi László

Dió

Azt füttyüli a rigó,
megérett már a dió.
Le kell verni mind a fáról.
Öreg apó diót zsákol.
Hív anyóka. Jó ebéd lesz.
Gőzölög a diósrétes.

bodobács – mezei poloska
garaboly – füles kosár

Nodar Kekelidze

A kordé, a kucsma meg a tör

Lekszo bácsi mérgesen dörmögött valamit, a villát a földbe szúrta, a kerítéshez ment és átkiáltott:

– Hé, Zurab, Zurab, te gyerek!

– Mi baj, Lekszo bácsi? – kérdezte Zurab, egy maszatos, göndör hajú fiúcska.

– Mondd meg apádnak: vigyázzon, nehogy összevesszünk!

– Már miért vesznének össze?

– Tegnap éjjel a tehenetek lelegelte a zöldségeskertemet. Ha még egyszer meglátom, istenemre, mind a négy lábát eltöröm!

– Miből gondolja, hogy a mi tehenünk volt? Talán a nyomaiból?

– No, nézzenek oda! – lobbant haragra Lekszo. – Azt gondolod, csáló vagyok?

Zurab minderről beszámolt apjának.

– Nahát, ez a Lekszo! – méltatlankodott Zurab apja. – Jó lesz, ha észhez tér, mert különben nem felelek magamért. Még hogy eltöri a tehenem lábát! Amikor a kecskéi tönkretették a szőlőskertemet, én nem szóltam egy szót se!

Másnap Zurab apja és Lekszo bácsi véletlenül összehatalkozott a forrásnál, s ki tudja, mivel végződött volna a dolog, ha a szomszédok közbe nem avatkoznak. E naptól kezdve végleg összevessztek.

Pedig azelőtt, ahogy mondani szokták, egy darabka kenyeret se tudtak megenni egymás nélkül, most viszont egyik sem volt kíváncsi a másikra.

A falu vénei megpróbálták kibékíteni őket, de mind a kettő megmakacsolta magát, egyik sem engedett.

„Csakugyan nem lehet őket kibékíteni?” – gondolta Zurab. El se tudta képzelni, hogy az édesapja meg Lekszo bácsi ilyen sokáig haragban lesznek.

Egyszer aztán, az apja tudta nélkül, Zurab átmászott a kerítésen, és odament Lekszo bácsi házához.

– Lekszo bácsi! – kiáltott be.

– Mit akarsz? – kérdezte közömbösen Lekszo.

Épp a konyhakertben serénykedett, és még a fejét se emelte föl, hogy Zurabra pillantson.

– Hogy van? – kérdezte mosolyogva Zurab.

– Nagyon jól. Te meg mit akarsz?

– Semmit, csak átjöttem, hogy megkérdezzem, hogy van.

– Igen, igen. Téged is meg apádat is, gondolom, egyedül ez érdekel. No, szedd a lábad, kölyök, tűnj el innen.

Zurab, habár ilyen fogadtatásra számított, mégis megsértődött egy kicsikét, de azért nem ment el.

– Lekszo bácsi – kezdte –, apám kéri, hogy adj a kölcsön a kétkerekű szamaras kordét.

– Mi? Micsoda?! – csattan föl Lekszo. – A kordét? A szamaras kordét? Még hogy a kordét, a fészkes fenét fogom neki kölcsönadni!

– Adj a kölcsön, Lekszo bácsi! – Zurab nem tárgyalt.

– Hah! Nézzenek oda! Kölyök, én nem is beszélek az apáddal, hogy adhatnám kölcsön a kordét?

– De velem beszél – nevetett hamiskásan Zurab –, adj a kölcsön nekem.

– Előbb nőj meg, aztán kérincsöld kölcsön a kordét!

– Ugyan, hagyd el már – avatkozott a beszédbe Lekszo bácsi felesége. – Add oda a gyereknek a kordét!

– Vigyen el benneteket az...! – legyintett Lekszo bácsi. – Csináljatok, amit akartok!

Mérgesen zsörtölődve hátat fordított Zurabnak, és elment a zöldségeskertbe.

Zurab meg fogta a kordét, gyorsan hazahúzta és eldugta az udvaron egy szénaboglya mögé. Este így szólt az apjához:

– Lekszo bácsi a városba készül, és kéri, hogy add neki kölcsön a kucs-mádat.

– Mit? – ámult Zurab apja. – A kucs-mámat? Még hogy a kucs-mát, a kénköves ménkűt fogom neki kölcsönadni!

– Nagyon kéri – makacskodott Zurab. – Add oda neki a kucsmát, mi történhet vele?

– Aztán hogy fogom a fejemre tenni azután, hogy azon az ostoba fején volt, amely olyan, mint egy kopasz csirke? Mi?

– Hagyd el – avatkozott a beszélgetésbe Zurab anyja. – Add oda a kucsmát, ha a gyerek kéri.

– Elegem van az egészből! – ordította Zurab apja. – Vigyétek a kucsmát, vigyetek mindent!

Másnap Zurab fogta a kucsmát, elrejtette a kordén, ő maga meg átmént Lekszo bácsihoz.

– Apa arra kéri a bácsit, hogy egy kis időre adja ide a törét.

– Mit?! – bömbölte Lekszo bácsi. – A törömet? Nem hagynál már békén, mondd?

Zurab egy kicsit megszeppent, de aztán megint csak kérte a tör.

– Huh! Micsoda makacs egy kölyök! Minek neki a tör?

– Le akarja vágni a tehenet.

– A tehenet? A fejőstehenet akarja levágni? Elment az esze?

– Nem tudom, csak azt mondja, hogy e miatt az ostoba tehen miatt veszett össze egy jó emberrel.

– Hmm... – dörmögte Lekszo bácsi. – Ez igaz. Jól van, fogd a tör.

Zurab hazatért, és kérte az apját, adja oda a tömlőt Lekszo bácsinak.

– Hol a kucsma kell neki – morogta ingerülten az apja –, hol meg a tömlő. Nem adom!

– Kérlek szépen – makacskodott Zurab. – A kucsmát odaadtad, a tömlőt meg sajnálod?

– Hah! Micsoda népség ez! Már haragban sem lehet az ember! Vidd azt a tömlőt!

Zurab fogta a tömlőt, elrejtette a kordén, amelyen már ott volt a kucsma is meg a tör is, és ismét átnyargalt Lekszo bácsihoz.

– Tisztelt szomszéd! – kiabálta neki. – Apám meghívja saslik vacsorára.

– Saslikra? – ámuldozott Lekszo bácsi. – Hallod ezt, feleség? Ez az átkozott Mito saslikkal akar megvendégelni!

– Hát aztán mi van abban? – felelte az asszony. – Elég már a veszekedésből. Ha egyszer hív, menni kell.

– Érzi, hogy bűnös, azért hív – mondta Lekszo bácsi, és végre elmosolyodott.

Aznap este, amikor a nap lehanyatlott a hegy mögött, Lekszo bácsi megtöltött egy korsót jóféle borocskával, és az orra alatt dudorászva elindult a keskeny kis ösvényen a szomszéd háza felé.

– Hé, gazda! – rikkantotta, mikor a házhoz ért. Zurab apja úgy megrökönyödött, mikor a szomszédot meglátta, hogy egyetlen szót sem tudott kinyögni.

– Apa – kérdezte Zurab –, mit állodogálsz? Talán nem látod, hogy Lekszo bácsi vendégségbe jött, hívd be!

– Tessék – nyögte ki Zurab apja, és kezét nyújtott a vendégnek.

A szomszédok összecsókolóztak, és a házigazda bevezette a vendéget a házba, a gazdasszony meg szaporán megterítette az asztalt. Zurab is letelepedett a közelben, és vidáman nézte az apját meg Lekszo bácsit, ahogy szótlanul falatoztak.

– Lekszo – szólalt meg végre Zurab apja –, ha már nincs szükséged a kucsmámra, küldd vissza.

– Miféle kucsmát, Mito? – csodálkozott a szomszéd. – A kucsmáról mit sem tudok, de ha a kordé már nem kell, kérlek, gurítsd haza.

– Miféle kordét?

– Hm! – nevetett fél Lekszo bácsi. – Lehetséges, hogy a törről is megfelekedtél? És mért vágtad le azt a szegény tehenet? Egy csöppet sem sajnáltad?

– Milyen tehenet?! És miféle tör? Miről beszélsz, Lekszo?

– Hát ezt nem értem! – mondta Lekszo bácsi, és Zurabra meresztette a szemét. – No, hogy is van ez, Zurab, te gyerek? Hol van a kordém meg a töröm?

– És hol az én ünneplő kucsmám meg a tömlöm?

– Apa, Lekszo bácsi – felelte izgatottan Zurab –, minden a legnagyobb rendben van. A tör, a tömlő meg a kucsma ott van a kordén, a kordé meg kint van az udvaron, a szénaboglya mögött.

– Ezek szerint te becsaptál bennünket?! – mondta fenyegetően Zurab apja, és elkapta a fia karját.

– Várj csak, Mito – avatkozott közbe Lekszo bácsi. – Ez a gyerkőc okosabb nálunk, vén bolondoknál. Büszke vagyok rá, hogy a szomszédomnak ilyen fia vagy. Rajta, igyunk az egészségére!

Ha volt hasonló kalandod, akár úgy, hogy te voltál az, aki békítettél, akár úgy, hogy téged békítettek, írd meg nekünk. A legsikeresebb történet beküldője ajándékot kap!

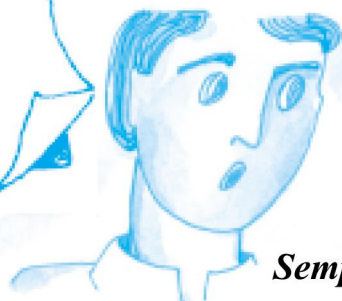
Mihálka György Szobafogság

Szobafogságon vagyok.
Igenis megvertem!
Dühömben kardot meg pisztolyt rajzoltam.
Olyan lassan telik az idő!
Másnap azt mondtam neki,
béküljünk ki.
Ő is szobafogságon volt.
Nyelvet nyújtott rám,
és idiótának nevezett.
Megint szobafogságon vagyok.





Október első vasárnapján ünnepeljük a tanítók napját. Szeretettel köszöntünk minden pedagógust!



Sempé Gosciny

Nálunk volt a szakfelügyelő



A tanító néni tiszta ideges volt, amikor belépett az osztályba.

– Itt van az iskolában a szakfelügyelő – mondta –, remélem, okosan fogtok viselkedni...

Aztán egy csomó utasítást adott, megtiltotta, hogy kérdés nélkül megszólaljunk, hogy engedély nélkül ne vessünk, hogy leszórjuk a golyókat a földre, mint legutóbb...

Clotaire-t pedig, aki a legrosszabb tanuló az osztályban, megkérte, hogy ne hívja föl magára a figyelmet... Aztán megkérte Agnant, aki a legjobb tanuló, hogy töltsen meg a tintatartókat, hátha a szakfelügyelő tollbamondást írat velünk. Agnan fogta a nagy tintásüveget, és elkezdte tölteni a tintatartókat az első padban, ahol Cyrille és Joachim ül, amikor valaki elkiáltotta magát:

– Itt a szakfelügyelő! – Agnan úgy megijedt, hogy szanaszét locsolta a tintát a padon. De ez csak vicc volt...

– Láttalak, Clotaire, te voltál a szerzője ennek az ostoba tréfának. Indulj a sarokba!

Clotaire elkezdett sírni, ha ő most kimegy a sarokba, akkor felhívja a figyelmet magára, és a szakfelügyelő azonnal egy csomó kérdést fog fölteni...

Az első pad csupa tinta lett, azt mondta hát a tanító néni, el kellene tolni azt a padot a hátsó sorba, ahol nem fog látszani. Nekiláttunk a munkának. Minden padot meg kellett mozgatni, és remekül elszórakoztunk vele, és akkor belépett a szakfelügyelő meg az igazgató úr.

– Hát ezek a kicsinyek... egy kissé szertelenek – mondta az igazgató úr.

– Látom – mondta a szakfelügyelő –, üljetek le, fiacskáim. – Mindenki leült, és minthogy az első padot megfordítottuk, amikor hátra akartuk vinni, Cyrille és Joachim háttal ültek a táblának. A tanfelügyelő megkérdezte, hogy ez a két tanuló mindig így szokott-e elhelyezkedni. A tanító néni úgy nézett, mint Clotaire, ha feleltetik, csak ő nem sírt.

– Egy kis üzemzavar... – hebegte.

A szakfelügyelő nem látszott nagyon elégedettnek, vastag szemöldöke volt, egész közel a szeméhez.

– Egy kis tekintélyre kell szert tenni – mondta. – Gyerünk, gyerekek, tegyétek a helyére azt a padot. – Cyrille és Joachim megfordították a padot és leültek. A szakfelügyelő elmosolyodott és rátámaszkodott a padra. – Na jól van – mondta –, lássuk, mit csináltatok, mielőtt megérkeztem.

– Cserélgettük a padokat – felelte Cyrille.

– Egy szót se többet a padról! – kiabálta a szakfelügyelő, és egy kicsit idegesnek látszott. – És különben is, miért cserélgettétek a padokat?

– A tinta miatt – felelte Joachim.



– Tinta? – csodálkozott a szakfelügyelő, és a kezére nézett, ami kék volt. Aztán sóhajtott egy nagyot, és törölgetni kezdte az ujjait a zsebkendőjével.

– Úgy látom, van némi probléma a magatartással – fordult oda a szakfelügyelő a tanító nénihez –, a leg-egyszerűbb lélektani eszközökhöz kell folyamodni.

Aztán széles mosollyal felénk fordult.

– Gyerekek, szeretném, ha jó barátok lennének, nem kell megijedni tőlem. Tudom, ti is szeretitek a vidámságot. Az ám, ismeritek-e a két süket ember törtéiját? Azt mondja az egyik süket a másiknak: Horgászni mégy? Mire a másik: Nem, nem, én horgászni megyek. Megint az első: Ja, már azt hittem, hogy horgászni.

Kár, hogy a tanító néni megtiltotta a nevetést, mert borzasztó nehéz volt visszatartani. A szakfelügyelő nagyot nevetett, de amikor látta, hogy az osztály meg se mukkant, összevonta a szemöldökét, köhintett és így szólt:

– Na, elég a nevetésből, lássunk munkához!

– Az állatmeséknél tartottunk – mondta a tanító néni. – A róka meg a hollót tanuljuk.

– Persze, persze – mondta a szakfelügyelő –, tessék csak, folytassák.

A tanító néni keresgélt, mintha találmra akarna választani, aztán rámutatott Agnandra.

– Na, Agnan, szavald el szépen a verset.

De a szakfelügyelő fölemelte az ujját.

– Megengedi? – mondta –, és rámutatott Clotaire-re. – Te, ott hátul, mondd csak el nekem azt a verset.

Clotaire kinyitotta a száját, aztán sírva fakadt.

– Na mi van? – kérdezte a szakfelügyelő.

A tanító néni mentetgetni kezdte Clotaire-t, hogy borzasztóan félénk fiúcska, s akkor Rufust szólította föl. Rufus a barátom, és a papája rendőr. Elkezdte magyarázni, hogy ez egy hollónak a története, aki a csőrében tart egy darab rokfort sajtot.

– Rokfortot? – kérdezte a szakfelügyelő, akinek egyre nagyobb elképedés ült ki az arcára.

– Ugyan, dehogy – mondta Alceste –, az camembert sajt.

– Hát az aztán nem – mondta Rufus –, a camembert-t nem is tudná a csőrében tartani a holló, mert az folyik, meg bűdös is.

– Bűdös, bűdös, de megenni irtó finom – állapította meg Alceste.

– Nahát! – mondta Rufus. – Te tiszta hülye vagy, és meg is fogom mondani apukámnak, hogy adjon egy csomó kihágást a te apukádnak! – és elkezdtek verekedni.

Mindenki felugrált és kiabált... Amikor ennek vége lett, a szakfelügyelő elővette a zsebkendőjét és megtörölte az arcát, összevissza kente magát a tintával. Odalépett a tanító nénihez, és megszorította a kezét.

– Minden részvétem az öné, asszonyom. A mai napon szereztem bizonyosságot, hogy milyen szent elhivatottság kell a mi munkánkhoz. Csak így tovább! Fel a fejjel! Bravó!

És elment, egészen gyorsan, az igazgató bácsival együtt.

Hát szeretjük mi a tanító néninket, de most csúdra igazságtalan volt.

Nekünk köszönhette ezt a sok jókívánságot, mégis bezárt mindannyiunkat.

Farkas László fordítása

Csorba Piroska

Csókolom, jól megnőttem!

Az ismerősök mindig megbeszélnek engem, mekkora langaléta lettem, milyen sovány vagyok, púposan állok és idéltlen arcokat vágok.

Kitaláltam az egyetlen védekezési módszert. Azt mondom az ismerősöknek, mielőtt megszólalhatnak: „Csókolom, jól megnőttem és sovány is vagyok, az anyu cipőjébe bele se fér a lábam, púpos a hátam és az arcom pattanásos, zsíros és fényes!”

Ők erre elnevetik magukat s én velük nevetek. Csak anyu lesz rettentő mérges.



Mihálka György

Bújócska

Nem értem,
hogy miért ideges az egész család.
Bújócskát játszottam.
És hát nem találtak meg.

Szederinda

– Jaj, Bogi, néha szeretnék úgy beszélgetni a Teremtővel, mint veled! Annyi, de annyi kérdésem lenne, de nem kapok választ tőle! Bár az is lehet, hogy csak nem értem meg a választ.

– Az bizony könnyen előfordulhat, de csak azzal, aki nem ér rá odafigyelni az aprócska jelekre, és nem tudja, milyen a Teremtő.

– Jelekre? Milyen jelekre?

– Amelyek által üzen nekünk. Aki odafigyel és megtanulja olvasni az üzeneteket, az sok szép, csodás dolgot élhet át. Mint ahogyan Szederinda is megtanult olvasni a jelekből.

A bölcs öreg Tölgy tövében békésen szundított az állandóan zsörtölődő Szederinda. Nem volt neki semmi sem jó, mindenben csak a hibát kereste. Hogy miért nem nőtt ő olyan magasra, mint a fák! Ráadásul a napot sem látja! És miért épp az ibolyának van szép, illatos virága? Bezzeg vele jól elbánt a Teremtő! Csupa tövis, csupa gyökér, állandóan futnia kell, ha életben akar maradni.

– Az a te bajod – szólt hozzá egy nap az öreg Tölgy –, hogy nem érted a Teremtő szavát. Ha tudnád, amit én, nem zsörtölödnél annyit!

– Ugyan, mit tudhatsz te, amit én nem? – válaszolta félvállról a mogorva szomszéd. – Nem hiszem, hogy bármi is változtathatna a hangulatomon! Szerencsétlen vagyok, és ezen nincs mit gondolkodni!

– No, figyelj csak jobban a vendégeidre – szólt titokzatosan az öreg, s nem volt hajlandó többet megszólalni, pedig gondolhatod, hogy Szederinda borzasztóan kíváncsi lett.

– Figyelni? Jobban? A vendégeimre? Milyen vendégeimre? És miért kell figyelnem őket? – törte fejét.

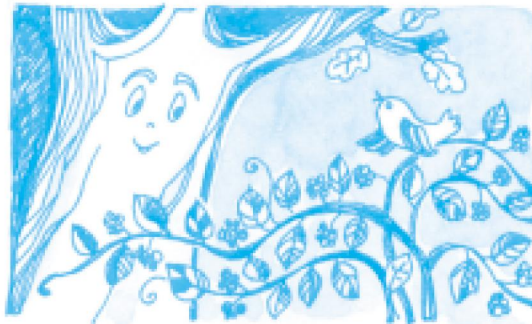
Az öreg Tölgy szavai egyre értetlenebbek, titokzatosabbak lettek, de nem volt, aki válaszoljon az inda kérdéseire.

Egy reggelen eldöntötte, hogy lesz, ami lesz, kinyitja minden érzékét, hogy

valamit észrevegyen abból a titokból, amiről a Tölgy beszélt. Annyira figyelt, hogy még a zsörtölődésről is megfeledkezett. Egyszer csak egy kismadár röppent az öreg Tölgy egyik ágára.

– Üzenetet hoztam a Teremtőtől! – rikkantotta, majd belekezdett gyönyörű énekébe. Szederinda megvárta, míg befejezi, mert várta az üzenetet. A dal végén azonban a kis énekes széttárta szárnyait, és elrepült. Szederinda értetlenül nézett utána: és az üzenet? Egyszer csak érzi, hogy végigfut rajta valami melegség. A nap egyik virgonc sugara nyargalt át a levelein.

– Üzenetet hoztam a Teremtőtől! – búgta lágyan, és végigsimogatta az összes zöld levélkét. Szederinda azonban ezúttal is hiába várta a további szavakat.



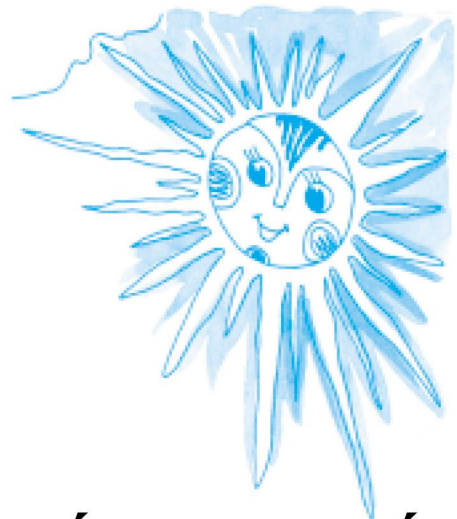
Már-már alkonyba fordult a délután, amikor lágy szellő suhant el Szederinda fölött.

– A Teremtő üzenetét hozom! – mondta, majd leporolta a kis növény minden porcikáját, megcirógatta a kis gyökereit is, és továbbbszállt.

Szederinda semmit sem értett. Hol az üzenet? Miért nem kapta meg a Teremtő üzenetét? Talán emlékezetkiesésben szenvednek a postások?

– Mit akar nekem üzeni a Teremtő? – kiáltott fel végső elkeseredettségében a Tölgyhöz. – Ezek a buta küldöncök mindig elfelejtik átadni!

– Ó, nem, átadták, de te még mindig nem érted. A muzsika, a simogatás, a porolgatás nem az üzenet kísérője volt, hanem maga az ÜZENET. A Teremtő azt szeretné, ha éreznéd a gondoskodását, a szeretetét, ha tudnád, hogy mennyi ajándékot kapsz, amit észre sem veszel a zsörtölődéstől.



ÚTRAVALÓ

– Gondoskodás? Szeretet? Hiszen tele vagyok tövisekkel, gyökerekkel! Mit szeret rajtam?

– Nos Tücsök, szerinted mit szeretett rajta a Teremtő?

– Nem tudom... Talán a finom gyümölcsseit.

– Igen, azt is. De ugyanígy szerette télen, amikor nem volt rajta gyümölcs, tavasszal, amikor épp csak virágba borult, és ősszel, amikor egyre kevesebb lett rajta az ízes szeder. Mert ilyen

a Teremtő. Szeret, ha jó vagy, de akkor is, ha nem. Szeret, ha engedelmes vagy, de akkor is, ha csökönyösen a magad feje után mégy.

– Hogy lehet az?

– Nem tehet másképp, hiszen ő maga a Szeretet. És ha ezt felfedezed, akkor megértesz valamit: aki ehhez a szeretethez akar tartozni, az ugyanúgy nem tehet mást, mint hogy jóval válaszol a gonoszsra, hűséggel a hűtlenségre, türelemmel a türelmetlenségre.

– Én nagyon szeretnék hozzá tartozni!

– Akkor meg kell tanulnod figyelni minden üzenetre, és továbbadni azt másoknak. Megérteni és továbbadni – ez a feladata annak, aki a Szeretethez csatlakozik.

– Megérteni és továbbadni..., megérteni és továbbadni...

Olasz Tímea



Bibliai ábécé

Caesar. Julius Caesarnak, a nagy római hadvezérnek, majd néhány éven át Róma egyedüli urának a neve; fogadott fia, az első császár, Augustus Caesar révén az Újszövetség idejére a római birodalom uralkodóját jelentette. Amikor Pál, Festus, a császár júdeai képviselője előtt állt, ezt mondta: „Ha vétkes vagyok és halált érdemlő dolgot cselekedtem, a császárhoz (Caesarhoz) fellebbezek”. Pál római polgár volt, s így megillette az a jog, hogy a birodalom legfelsőbb ura, a császár ítélkezzék Rómában.

Cádók. Amikor Absolon lázadása miatt menekülnie kellett Jeruzsálemből, a lévíták vitték vele a szövetség ládáját is. De Dávid Cádók pappal visszavittette Isten ládáját a városba, mondván: „Ha kegyelmes lesz hozzám az Úr, akkor visszahoz engem.” S a két pap, Cádók és Ebjatar fiai vitték a híreket Dávidnak bujdosása idején. Cádók kente fel királlyá Salamont, s az ő utódai lettek a főpapok a jeruzsálemi templomban.

Ciprus. „Te ördögfia, te minden igazság ellensége!” – ezeket a szigorú szavakat Ciprus szigetén intezte Pál egy mágushoz (varázslóhoz), aki szembeszegült az ő igehirdetésével. Együtt volt Pállal a ciprusi születésű Barnabás is, s igehirdetésüket a szigetlakók örömmel fogadták. Ez a varázsló azonban úgy vélte, hogy legyőzheti Isten igéjét. Ekkor Pál – az Úr segítségét kérve – ideiglenes vaksággal sújtotta, úgyhogy a ciprusiak elámultak a hatalmán. A római helytartó, Sergius Paulus, aki szintén tanúja volt az esetnek, maga is hitre jutott. Ciprus 225 km hosszúságú és 100 km szélességű nagy sziget a Földközi-tengerben.

Ciréne. Amikor Jézus küszködve cipelte a keresztet a Golgota felé, a szolgálatban levő centurio látta, hogy milyen nehéz az neki. Körülnézve a sokaságban, megpillantott egy sötétbőrű embert s megparancsolta neki, hogy ő vigye tovább a keresztet. Az evangéliumok megörökítették ennek a Jeruzsálemben tartózkodó afrikainak a nevét. Simonnak hívták és az észak-afrikai kikötővárosból, Cirénéből való volt. Két fia közül az egyiket, Rufuszt, Pál apostol is köszönti anyjával együtt a római keresztények között.

Csengők. Kis arany csengőket varrtak a főpap ruhájának a szegélyére, hogy csilingelésük jelezze, amikor a szentélybe lép.

Csengőket akasztottak az állatok és olykor a gyermekek nyakába is, hogy hallani lehessen, merre járnak.

Csodák. A Bibliában Isten hatalmának a jelei. Az Írás olykor a „jelek”, vagy „Isten hatalmas tettei” megjelölést használja rájuk. Mindeme szavak azt fejezik ki, hogy Isten maga munkálkodik. Jézus földi életében mint Isten Fia mutatta meg Isten hatalmát az evangéliumokban feljegyzett csodatételeivel. Voltak, akik valóban hívővé lettek ezek láttán, sokan azonban csak elámultak rajtuk, mások pedig még e jelekre is hitetlenek maradtak. Már a csodák felismeréséhez és megtapasztalásához is bizonyos hit szükséges. Ahol Jézus eleve hitetlenséggel találkozott, ott nem is tehetett sok csodát. Legnagyobb csodája azonban halála és feltámadása volt. Ezért válaszolta ezt a tőle ismételtén jelt kívánó farizeusoknak és írástudóknak: „Ez a gonosz és parázna nemzetség jelt követel, de nem adatik neki más jel, csak Jónás próféta jele. Mert ahogyan Jónás három nap és három éjjel volt a hal gyomrában, úgy lesz az Emberfia is a föld belsejében három nap és három éjjel.”

Csók. A bibliai korban általános szokás volt, férfiak között is, hogy csókkal köszöntötték egymást. A szíves vendéglátás jele volt ez, utána következett a lábmosás. Az öskeresztény gyülekezetekben is szokás volt, hogy a hívek „szent csókkal köszöntsék egymást”. Éppen ezért volt annyira visszataszító, hogy Júdás csókkal árulta el Jézust.



(Cecil Northcott Bibliai lexikon gyerekeknek című könyve alapján)

„Vedd az ágyadat és menj haza” – mondta Jézus a bénának, akit a barátai a sokaság miatt a tetőn át bocsátottak le Jézushoz a házba, hogy meggyógyítsa. (Lk 5,24)

Szepesi Attila

Csodalátó

Láttam egykor arany sárkányt,
hegyet lépő fodor bárányt,
dinyecsősz meg szőlőpásztort,
fecskét – pókfonállal szállót.

Gesztenyét is, földre pörgőt,
száraz kórót, rétre görgőt,
ahogy a süvöltő szélbe
szökken – ördög szekerére.

Dénes György

Lekvárfőzés

Harangoznak, éppen dél van,
fő a lekvár a fazékban,
füstje, gőze fölfelé száll,
bőfögve sűrül a lekvár.

Jó nagyanyám kavargatja,
vörös láng a gyöngye karja,
fáradozva énekelget,
szeme ragyog a tűz mellett.

Fő a lekvár, hánykolódik,
szagos gőzbe takarózik,
telten ragyog az őszi nap,
kakukk szól a kertek alatt.

Kiss Dénes

Aranyezüst

Völgyből, mint üstből,
hamvas ősz füstöl,
verve a tájék
bronzból, ezüstből.

Égből, mint üstből,
őszi est füstöl,
verik az öblét
aranyezüstből.



Birtalan Ferenc

Reggel a fákra

Ágbogas égen csillagok,
álmot lesnek.
Hallgatok.

Éjlova nyergén tolvaj jár.
Erdőn-mezőn
somfordál.

Barna kalapja szélforgó.
Falevéltre
rámorgó.

Reggel a fákra zúzmara ül.
Táncol a tél.
Fagy hegedül.

Weöres Sándor

Kis versek a szélről

I
Tekereg a szél,
Kanyarog a szél,
Didereg az eper-ág:
Mit üzen a tél?

II
Fúj a szél, fúj a szél,
De morog a szél.
Apró ez a szoba,
Mégis belefér.

III
Széles világba
Fut a szél magába,
Nyakában a lába,
Sosem érsz nyomába.

Varga József

Ősszel az erdő

Ősszel az erdő
ködbe száll;
hódívány, hódívány –
Méláz az őz is:
telt magtár,
meleg ház, meleg vár.

Hangyaboly mélyén
tücsök jár,
kis bogár, kis bogár –
Vonója fázik,
muzsikál:
nincs már nyár, nincs már nyár.

A fázó tájon
kis madár,
délre száll, délre száll –
Búsan károg a
varjúpár:
kár-kár-kár, kár-kár-kár.



Olvastad már?

Ugye Te is hallottad már, amikor a felnőttek – sóhajtvá, legyintve, ki pedig felháborodva – azt mondják: A mai gyerekek nem olvasnak, csak a képernyőt bámulják...

Mi másként gondoljuk. Hiszünk abban, hogy Ti is szeretitek a könyvet. Ebben a rovatunkban egy-egy közkedvelt ifjúsági regényből vagy meseregényből mutatunk be egy szemelvényt. Azok számára, akik még nem olvasták: kedvcsinálólul, azoknak pedig, akik már kétszer vagy háromszor is: az emlékek felidézéséül.



Gárdonyi Géza

A láthatatlan ember

(Részlet)

Másnap esett az eső. A hunok megfordították a bőroket a sátorukon is, magukon is szőrrel kifelé. Mintha medvéknek a városában volnék.

De azért a királyi palota körül csak annyi a nép, mint az előtte való napon.

A sátorunkról oda lehetett látni Csáthéknak a házára. Láttam, mikor Emőke bő hattyútoll köpenyben jelent meg az ajtóban, és egy alacsony szürke lóra ült. A lóval egy rövid nyakú férfi rabszolga futott a királyné palotájáig.

Nekem is egyszerre sürgőssé vált, hogy odamenjek. Mosdottam, öltöztem, kenekedtem. Én is lovon mentem át, hogy a sarum be ne sározódjék. Úgyesen ugrottam a falépcsőre. A lovat odakötöttem egy oszlophoz.

A királyné csak harmadmagával ült a szobában. Szinte csodálkozva nézett reám:

– Rajzolni jöttél? Borult az ég. De azért csak maradj, hátha kitisztul.

A kereveten ült, s egy közönséges mázatlan cserépfazék volt az ölében. A szőnyegen körülötte arany ékszerek, láncok, kősztyűk, násfák, gombok. Hogy miért tartotta azt a sok kincset a királyné egy ordináré fazékban és miért nem valami ezüst kupában vagy ládában? Nem tudom. Lehet, hogy babonából, lehet, hogy úgy szokták. A szokás talán maradvány az ősidőkből, mikor még vízben, földben rejtegették a kincseket.

Emőke az ablaknál ült, amelynek hóllyagtáblái a borulatban jégtáblákhoz hasonlítottak.

Az ékszereket törölgették, keféltették, fényesítették mind a hárman.

A királyné is. Egy széles aranyöv volt a kezében.

Vert arany eperlevelek láncja. A levelek közt korall gyümölcsök.

– Láttál-e valaha ennyi kincset? – kérdezte, mikor a művészi övre rábámultam.

– A mi ötvöseinknél láttam efféléket – feleltem –, de nem ilyen szépeket.

– Ennél szebbek is vannak nekem – mondta a királyné –, de mintha világsodna: próbáld meg ezt a láncot, hátha jó lesz a rajza hímzés alá.

A beszélgetésükből megértettem aztán, hogy a királyné az új asszonynak választ ajándékot az ékszerekből. A menyegző után való holdújuláskor az új asszony sorra látogatja a régieket. Akkor ajándékozza majd meg a királyné.

Ríka királyné csendes és szomorkodó természetű asszony volt. Ahogy ott ült akkor is, a feje meghajlott, mint a hervadó virágé. Ritkán szólott, és ha vidám volt is, szelíd mosolygás volt minden nevetése. Én, amikor csak lehetett, föl-néztem a rajzomról. Emőkének néztem, s ha mögöttem járt, akkor a királynét.

A királyné egyszer oldalt ült felém, s akkor láttam, hogy az orra kissé hosszú.

A csorba fogú nőnek kissé tömpe volt az orra. Emőkéé is hosszúkas, de finom vonalú. Akkor gondoltam azt, hogy a hosszú orrú emberek hajlandóbbak a búskomorságra, mint a rövid orrúak. A kisorrúak többnyire vidámak. De mi köze az orrnak a lélekkel?

És csakugyan Emőke is inkább komoly természetű volt, mint vidám.

A királyné gyönyörködve nézett egy gyémántokkal becsillagozott elefántcsont karperecet, s egyszer csak hozzám fordult:

– Milyen karperecet viselnek a görög nők?

– Mindenfélét – feleltem óvatosan –, már akinek van. Mert az ország már nem gazdag, felséges asszonyom.

– Nyakláncot viselnek-e?

– Nemigen, felséges asszonyom. Nálunk azt tartják, hogy az arany nyaklánc idegen országbeli férfiaknak való. A nők legfeljebb ha gyöngyfüzért viselnek a nyakukon, azt is csak ünnepen.

– És a görög leányok – kérdezte Emőke –, szépek-e a görög leányok? Olyan-e a ruhájok, mint a miénk?

– A görög leányok mind feketék, fekete szeműek, fekete hajúak, fehér bőrűek – feleltem –, és nem olyan szépek, mint a hun leányok. A ruhájok is formátlan most, de valamikor oly szépen öltözködtek, hogy annál szebben már nem lehet.

– Hogyan? – kérdezte egyszerre mind a három nő.

– Alól selyeming vagy bisszus^{*} ing, meg egy szál fehér szoknya, térdig érő, vagy addig se.

– Addig se?!

És elképedtek.

– Bizony a fiatalja. A felsőruha takarta leginkább a lábszárt: egy könnyű és bő és finom gyapjúlepel, amelyet a jobb vállon kapocs tartott össze. Nyáron a szoknya elmaradt: az inget kötötték át derékon, ki selyemmel, ki bársonnyal, ki aranylánccal. S tán nem is derékon, hanem valamivel feljebb, hogy a termet hosszúnak lássék. A lepel is könnyebb volt, mint télen.

A nők nevettek.

Magam is mosolyogtam, mert láttam, hogy nem értenek.

– Felséges asszonyom – mondottam –, az a nagy kendő, az volt ám az igazi szép ruha. Mert azt százféléképpen lehetett viselni. A karcsú női termethez könnyű redőzetben simul, és látni engedte a női test formáit. Az ing nyáron csak éppen hogy rá volt akasztva a vállra: a karok szabadon voltak, és csak karperec volt az ékességük. A lábakon finom kis szandálok. Ünnepeken a szandálokat rózsaszínű szalagokkal kötötték meg.

– És télen is meztelen a karjuk meg a lábuk?

– Télen nem. Télen csak a kezük meg az arcuk van ki a ruhából. Akkor nem is szépek. Hanem nyáron abban a leplek ruhában a rút nők is szépek, ha a termükben hiba nincsen.

A királyné szólt az ajtónálló nőnek:

– Ugyan, hozz be egy fehér ágyterítőt. Hadd lássam én azt a görög viseletet.

Behoztak egy könnyű gyapjúlepedőt. Nekem azt magamra kellett vennem. Meg kellett mutatnom, hogyan viselték nyáron? hogyan szélben, esőben, jóidőben, színházban, asztalnál? hogyan csomózták össze a kendővégeket nyáron vállon, télen a nyakgödör alatt és derékon?

Közben föl és alá kellett járnom előttük, s ők meg nevettek. Még tapsoltak is. No nem nekem: a képzeletbeli görög nőnek.

Azután le kellett rajzolnom a hajviseleteket. S hogy az nemigen sikerült, az Emőke haján kellett megmutatnom, hogyan tornyozzák föl a görög nők a hajukat, egyetlen hullámot hagyva a homlok körül.

A kezem remegett, mikor Emőke selymes haját megfogtam. Alig bírtam összerendezni.

Akkor Emőke bement a másik szobába, hogy az ott függő nagy acéltükörben megnézzze magát.

De sokáig időzött ott. A királyné be is szólt neki:

– Emőke, rozsdát fog a tükör!

Akkor aztán kijött, s mi elámulva néztünk reá. Nem volt rajta más, csak egy térdig érő ing, és egy fehér szoknya. A vállán meg egy tejfölszínű gyapjú ágyterítő, melynek redői körüljátszották karcsú derekát.

Én megszoktam Konstantinápolyban, hogy meztelen karokat és lábakat lássak, de Emőkét látva széldültem. Pedig a karja és a lába még nem volt telt és gömbölyű. Valami virági volt! Gyöngé. Azt lehetett volna vélni, hogy víz jár az ereiben, mint a fehér nárcisznak, s hogy ki szokott állni a napfénybe, hogy nőjön, mint a nárciszok.

Föl és alá járt a szobában, s megállott előttem:

– Hát ilyenek ott a leányok?

– Óh, hiszen ha ilyenek volnának!...

– Mi hiányzik még rólam?

– Két gyöngy fülbevaló, kisasszonyom, s egy pálmalevél-legyező a kezébe, zöld legyező.

Emőke a királynéhez fordult:

– Szép vagyok, nagyasszonyom?

– Szép vagy, gyermekem – mosolygott a királyné –, legyen olyan szép az életed is, mint magad vagy.

Emőke kezét csókolt a nagyasszonynak, aztán visszatért a belsőházba: a maga

ruhába öltözött. Leült, és az én egyik rajzomnak a kivarrásába fogott.

– Dalolj, Emőke – mondta a királyné –, ma jó napom van, hadd legyen teljes.

Emőke az ölébe eresztette a varrást, és édes halk, meleg hangon dalolt:

Kizöldült a mező. Megindult az erdő.

Elmosta az utat a tavaszi eső.

Elmosta a nyomát az én kedvesemnek: ifjú legények közt a legkedvesebbnek.

Halkan énekelt és szomorkásan mosolygó ajakkal, de a tekintete bús volt, s maga elé méléző, mintha az elénekelt történet a dalolása közben az ajkain öltene formát.

Aztán fél könyökkel a hímezőkeretre támaszkodva, himbálta a fejét:

Be nehezen várom tavasz elmúlását!

Tavaszi elmúlását, búza aratását.

Napraforgó virág teljes kinyílását; legény-vitézeknek hazafordulását.

Valami szokatlan bús dal volt az, s a szavak összetartozását kezdetben nem értettem. De a hun dalok olyanok, mint a szétomlott gyöngysor, amelyet hiányosan fűztek össze.

Emőke folytatta:

Elhervadt a mező. Hullong a falevél.

Messze idegenből a had is visszatér.

Csak egy legényt várok.

Csak egy legény nem jön.

Elmaradt, ott maradt az idegen földön...

A dal végét már elnedvesült szemmel dúdolta, s a feje lecsüggedt. A királyné szeme is könnybe lábadt.



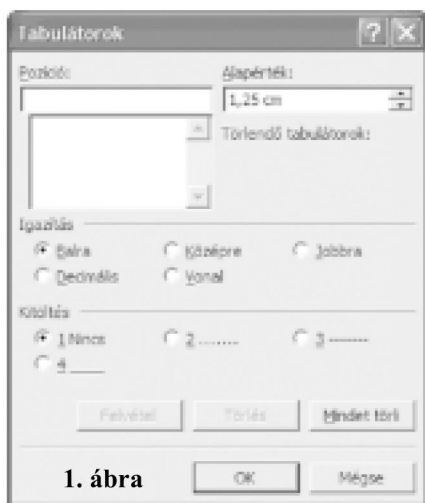
^{*}bisszus – igen finom, vékony pamut vagy lenvászon

Számítógép-suli 42.

A FORMÁTUM MENÜ

Tabulátorok

A tabulátorpozíciók helyének és igazításának pontos beállítását, valamint a tabulátorjelölő típusának kiválasztását teszi lehetővé (1. ábra).



1. ábra

Az **Alapérték** ablakban a korábbiakban említett 1,25 cm-es tabulátorérték lehet módosítani.

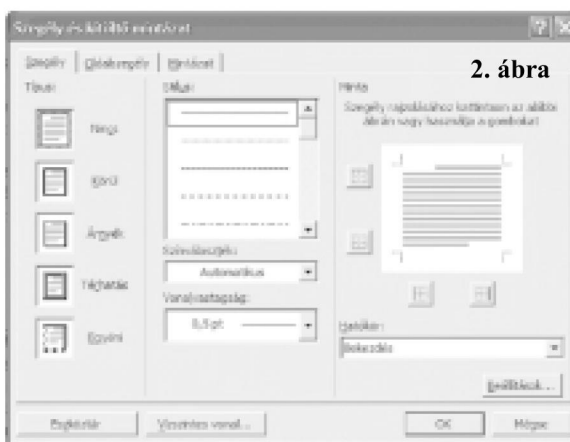
A **Pozíció** ablakba az elhelyezendő tabulátor bal oldali margótól mért távolságát kell beírni (cm-ben), majd meg kell határozni, hogy merre igazított tabulátort akarunk elhelyezni. A **Jelölés** blokkban azt lehet megadni, hogy milyen jellel akarjuk kitölteni a tabulátorpozíciótól balra lévő üres helyet. Pontozott, szaggatott és folyamatos vonal közül lehet választani (gondoljunk pl. a tartalomjegyzékre). Ha egy tabulátor beállításával végeztünk, akkor a **Felvétel** gomb megnyomásával rögzíthetjük, majd egy újabb tabulátor jellemzőit adhatjuk meg. A beállított tabulátorok a **Pozíció** alatti oszlopban sorakoznak. Valamely tabulátort a **Töröl** nyomógombbal távolíthatjuk el. A **Mindent töröl** valóban minden korábban beállított tabulátort töröl. Az összes tabulátor beállítása után nyomjuk meg az **OK**-t.

Szegély és kitöltő mintázat

Bekezdésekhez, táblázatcellákhoz, ábrákhoz és keretekhez különböző

vastagságú és stílusú szegélyeket illeszthetünk.

A **Szegély** lapon (2. ábra) kiválaszthatjuk a szegély típusát, a vonal stílusát és színét. A **Típus** segítségével állíthatjuk be a szegélyt, amely lehet árnyékos vagy térhatású, esetleg egyéni. A **Szegély** stílusa a görgethető menüből választható, amely lehet szaggatott, dupla, hullámos és még nagyon sok másféle is. A **Színválaszték** és a **Vonalvastagság** beállítása is nagyon egyszerű-



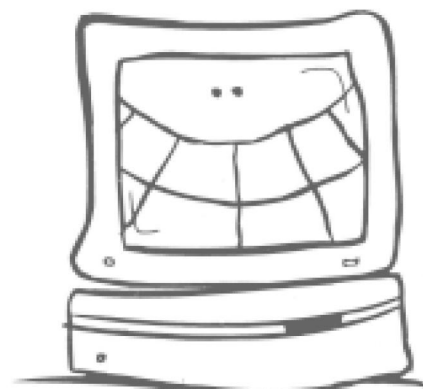
2. ábra

en, a megfelelő görgethető menüből történik. A **Minta** segítségével a szegélyezés egy-egy része ki- vagy bekapcsolható. E menüpont és a **Stílus** megváltoztatásával tudjuk beállítani azt, hogy a bekezdésünk különböző részei más-képp legyenek szegélyezve.

A **Hatókör** parancsal állítható be az, hogy mit kell szegélyezni. Ha egy kijelölt szövegrészt akarunk szegélyezni, akkor a **Hatókör** beállítását meg kell változtatni **Bekezdésről – Szövegre**.



3. ábra

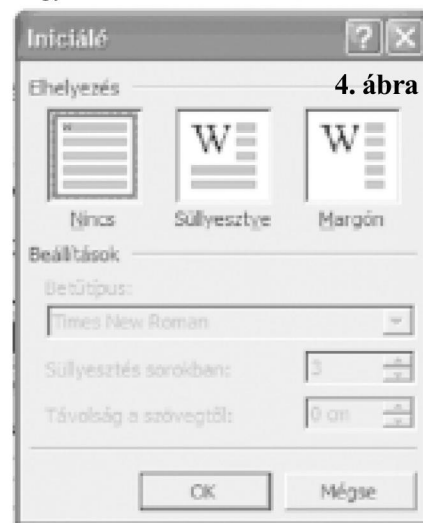


Hasábok

A parancs hatására megjelenő párbeszédpanelen (3. ábra) beállíthatjuk, hogy a kijelölt szövegrészt hány hasábra akarjuk osztani, pontosan megadható a hasábok szélessége (különböző is lehet!), a közöttük lévő térköz mérete, s az, hogy a hasábok közé kérünk-e választóvonalat. Végül megadható a beállítás hatóköre. A **Minta** ablakban megtekinthető a beállítás hatása.

Iniciálé

Egy betű, szó vagy kijelölt szövegrész iniciálé-va formázása. Az iniciálé, amely rendszerint a bekezdés első betűéből áll, megjelenhet a bal margón vagy a bekezdésen belül, az első sor



4. ábra

alapvonala alatti területre kiterjedve. A beállítást a 4. ábra szerinti párbeszédablakban tehetjük meg. Erre a bekezdésre is alkalmaztuk az **Iniciálé**.

Pallay Dezső



Feladat

Szeptemberben felébrednek
a fiókokban szundikáló kréták...
Mi is a kréta?

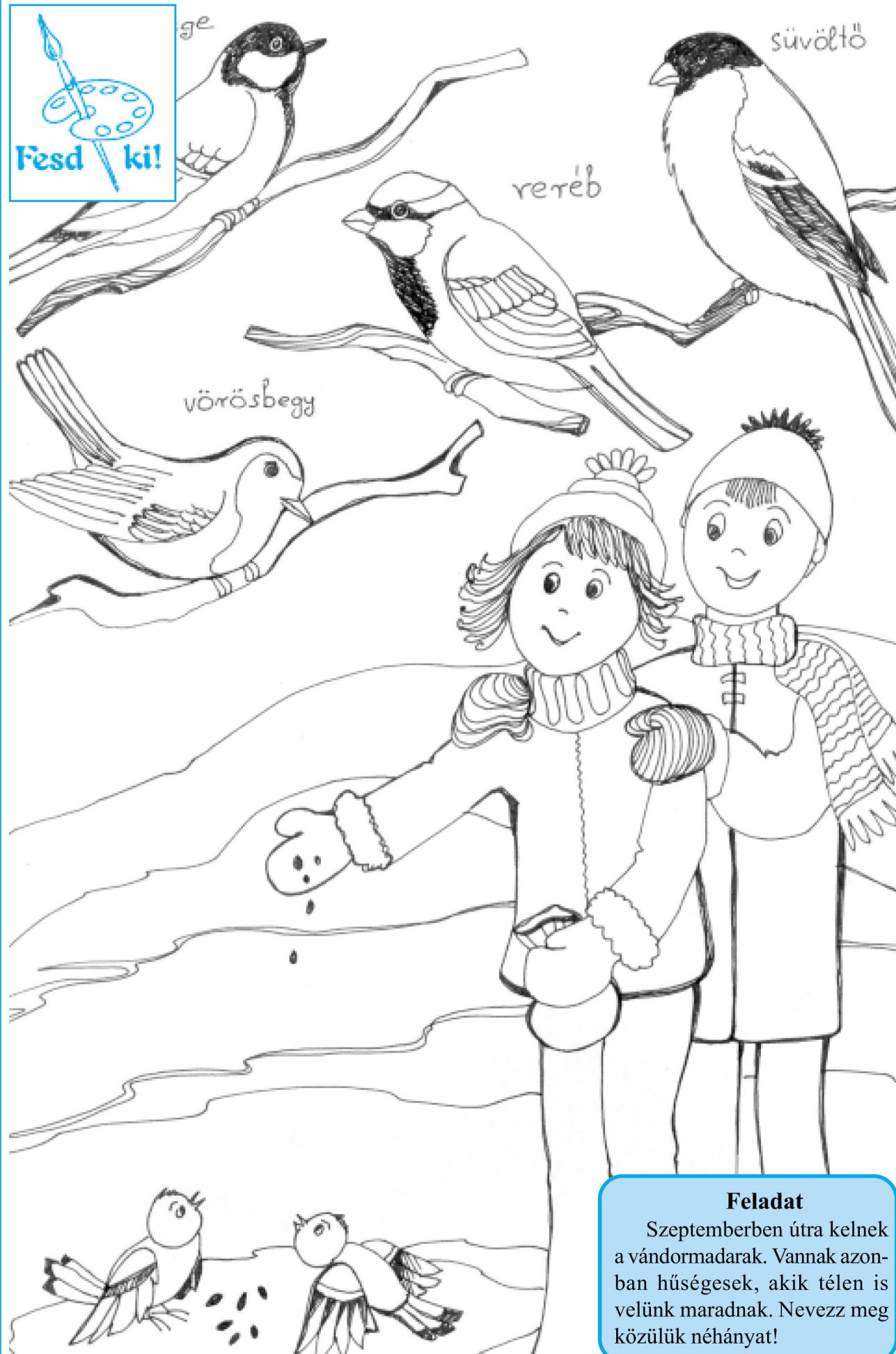


Világhírű szerelmesek

Rómeó és Júlia

Vendéglátás

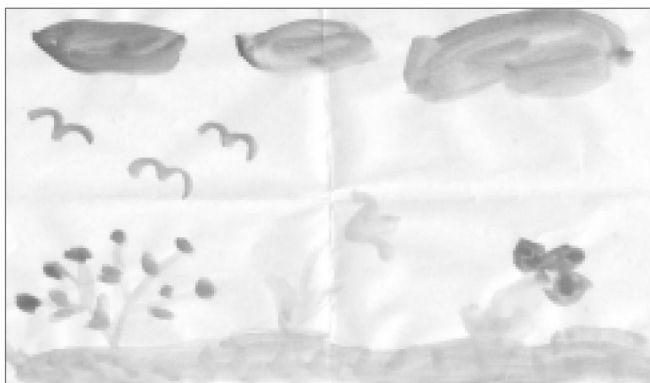
A Föld leghatalmasabb állata**A természetvédelem története****Hi-hi****Majomparádé**



Feladat

Szeptemberben útra kelnek a vándormadarak. Vannak azonban hűségesek, akik télen is velünk maradnak. Nevezz meg közülük néhányat!

Válogatás az óvodai rajzpályázatra érkezett rajzokból



Balog Fanni
5 éves, Badaló



Bedő Hajnalka
6 éves, Mezővári



Dóka Vivien
6 éves, Búlsú



Kusnyirjuk Anita
6 éves, Beregszász



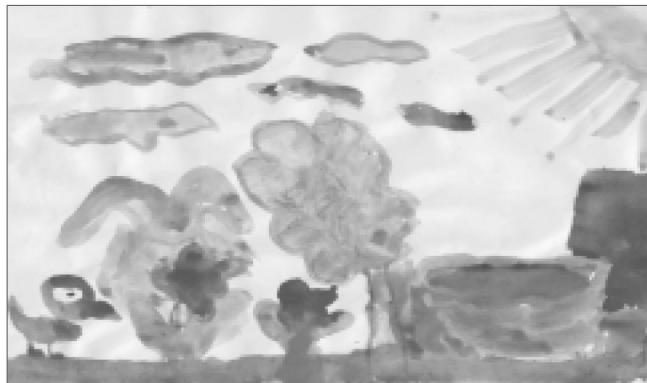
Markulcsák Stefánia
6 éves, Kőrösmező



Maruscák Mónika
6 éves, Aknaszlatina



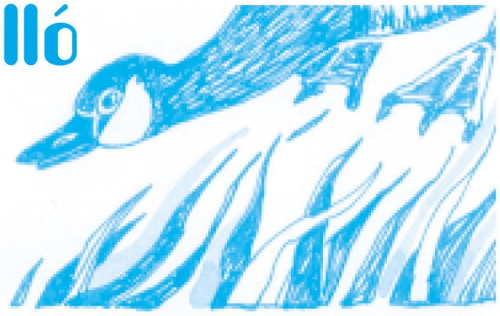
Palkó Fanni
5 éves, Salánk



Zékán Zsófia
5 éves, Asztély

A tengeri holló

Indián népmese



Egyszer egy kis veréb magányosan búslakodott a fészken, mert várta, de hiába várta a párját, az csak nem tért haza. Odaszállt egy holló, és megkérdezte:

– Miért sírsz, veréb?

– Siratom a páromat, elszállt, és nem tért haza. Nagyon szerettem őt, mindig pompás kukacokkal etetett engem.

– Ne búslakodj tovább, inkább gyere hozzám feleségül. Nézd, milyen szép nagy csőröm, milyen hosszú szakállam van, és nézd, milyen előkelően tudom forgatni a fejemet! És látod, milyen széles a szárnyam? Ha feleségül jössz hozzám, a szárnyam alatt alhatsz, s finom falatokkal etetlek.

– Nem leszek a feleséged. Nem tetszik nekem a nagy csőröd, a hosszú szakállad, sem ahogy a fejedet forgatod! Nem akarok a szárnyad alatt aludni, nem akarok tőled finom falatokat!

A holló elszállt, megkereste a vadludakat. Úgy érezte, nem lesz nyugta, míg feleségre nem talál. De a vadludak megriadtak, és szétröppentek, mikor meglátták a hollót; mire odaért, már csak két vadliba tollászko-

dott a parton. Így szólt a holló a vadludakhoz:

– Feleségül kértem egy ostoba verebet, de az nemet mondott. Szívesen feleségül vennék benneteket!

– Rosszkor jöttél, holló – mondták a vadlibák. – Éppen most indulunk útnak, átkelünk a tengeren.

– Veletek megyek! – örvendezett a holló.

– Ugyan, hogy jöhetnél velünk? A tengeren most nem úszik jéghegy, hol pihennél hát meg útközben? Te nem tudsz leszállni, és a víz tükrén lebegni, ahogyan mi pihenünk útközben!

– Akkor is veletek tartok! Majd a levegőben pihenek!

Nyomban feleségül vette a két vadlibát, s mikor azok felröppentek, elszállt velük a holló is. Hármában röptek egy ideig, de aztán a holló fáradt lett, nagyon fáradt.

– Gyorsan, gyorsan! – kiáltozott rémülten. – Csináljatok valamit, hogy leszállhassak, pihenhessek! Álljatok egymás mellé, simuljatok egymáshoz a vízen!

A két vadliba feleség úgy tett, ahogy a holló mondta. Egymáshoz simultak a tenger tükrén, a holló meg rájuk telepedett, s elaludt.

Közben a vadliba feleségek meglátták, hogy társaik egyre messzebb és messzebb szállnak fönt a magasban. Lerázták hátukról az alvó hollót, s ők is fölröppentek, mentek a társaik után.

– Jaj nekem! – rikoltzott a holló. De többet aztán nem szólt, nem szólhatott, mert elmerült. Később, amikor magához tért, partra vetődött. Az ő fiókáiból lett aztán az első tengeri holló, mely már a víz színén is meg tudott pihenni, ha hosszú útjában kifáradt.



Feladat

Milyen indián törzseket ismersz?

Hogyan lett az énekesmadarak közt a fülemüle a legelső?

Román népmese

Egyszer kíváncsi lett az emberek állatok királya, hogy a madarak közül ki énekel a legszebben. Egész birodalmában kihirdette, hogy másnap gyűljenek udvarába a legjobb énekesek, és az ebédjénél daloljanak neki.

Mikor a madarak hírül vették a király parancsát, összegyűltek, és megválasztották a három legjobb énekest a királyi udvar számára. A sárgarigóra, a feketerigóra és a fülemülére esett a választásuk.

Elindultak a király udvarába a válogatott énekesek. A küldöttség élén a sárgarigó haladt, mert ő volt a legszebb, aranyos tollai fénylettek a napon, majd megvakították, aki rájuk nézett. A büszke sárgarigó azt sem várta meg, hogy odahívja valaki, maga állt a menet legelejére. Sűrűgött-forgott a feketerigó is, és befurakodott mindjárt a menetben mögéje, mivel, mint mondta, neki aranyos a csőre, a tollai feketék és fényesek, mint a selyem. A kis barna fülemüle volt hármójuk közül a legkisebb és legszerényebb, ő ment a sor végén.

Mikor megérkeztek a király udvarába, a sárgarigó a trónterembe sitett. A király látva a kis madár pompás tollait és büszke megjelenését, barátságosan fogadta, és a jobbára ültette. Aztán udvariasan megkérte, hogy énekeljen.

A sárgarigó büszke pózba vágta magát, és rázendített. A király örömmel hallgatta énekét, és mikor vége

volt, ezer dicsérettel halmozta el.

Ekkor lépett a király elé a feketerigó. Aranyos csőre és selymes tolla láttán a király nagy szívéllyességgel fogadta, és a bal oldalán kínált neki helyet. Aztán megkérte, énekeljen neki valamit.

A feketerigó fontos képpel dőlt hátra a székből, és hozzáfogott. Az éneke még jobban tetszett a királynak, mint a sárgarigóé, és elhalmozta őt is dicséreteivel.

Végül belépett a trónterembe a kis fülemüle. Mélyen meghajolt a király előtt, úgy, hogy a csőre a földet érintette, és várta, hogy a király énekre biztassa.

Amikor a király megpillantotta az ajtóban ezt a kicsiny és jelentéktelen madarat, elcsodálkozott, és ingerülten rámondott:

– Mit óhajtasz, madárka?

De nem hívta beljebb, mint a sárgarigót vagy a feketerigót.

– Ne haragudj szegény szolgálóra, felséges király – szólt szerényen a küszöbről a fülemüle –, de engem is megválasztottak, hogy énekeljek neked.

– Akkor hát énekelj – hagyta rá a király –, meglátjuk, mit tudsz!

A fülemüle szerényen meghajolt, megköszönte a torkát, és énekelni kezdett, de úgy, ahogy csak a fülemülék tudnak. Mikor a király ezt az éneket meghallotta, még a lélegzete is elállt. Ilyen szép és varázslatos hangokat még sosem hallott, mióta világ a világ.

Alighogy a fülemüle befejezte, felugrott trónszékéről, odaszaladt hozzá, a jobbára ültette, oda, ahol a büszke sárgarigó ült. És amikor elhagyták az ebédlőtermet, a menet élén a szerény kis fülemüle lépkedett, és csak utána jött a feketerigó. A megszágyonyult sárgarigó pedig leg hátul kullogott.

Ettől kezdve a királyi udvarban élt a fülemüle, a legjobb énekes a madarak között. És mivel sosem lett gőgös, hanem olyan maradt, amilyen volt, a mai napig is ő a legelső az énekesmadarak közt.



Feladat

Melyik közmondás jutott eszedbe a mese olvasásakor?

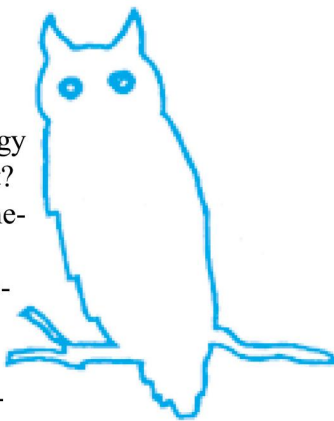
Miért?

Miért változik a mélység szerint a vízínövények színe?

A víz a különböző színű fénysugarakat nem egyformán nyeli el. A felszín közelében még érvényesül a vörös és a sárga fény, ezért a növények zöldek. De 150-200 m mélyben már csak a kék és a zöld sugarak hatolnak át a víztömegben. A növények sárgásbarna színárnyalatúak, mert főként a kék és a zöld fényt hasznosítják. 300 m-en túlra már csak a kék fény jut el – az itt élő növények ehhez alkalmazkodnak, vagyis vörösek.

Tudod-e, hogy

- 1666-ban Isaac Newton a napsugár útjába egy csiszolt üvegdarabot, más néven prizmat tett?
- a prizmán áthaladó fény a szivárvány színeire bomlott fel?
- Newton fölfedezte, hogy a közönséges fehér fény sokféle szín keverékéből áll?
- amikor a nap átsüt az esőfüggönyön, gyakran szivárványt látunk, mert minden víz-csepp parányi prizmaként viselkedik?
- az esőcseppek felbontják a napfényt különféle színekre, és így jön létre a szivárvány?
- a szivárvány színei mindig ugyanabban a sorrendben láthatók?
- nem mindig látjuk a szivárvány összes színét?
- a földről a szivárvány ív alakúnak látszik, a repülőgépről pedig körnek?



Kukta Peti, Kukta Panni

Nem csak lányoknak!



Pompás vitaminsaláta

(Négy személy részére)

Hámozz meg két fej karalábét, mosd meg és vágd apró kockákra. Tisztíts meg egy csomó zöldhagymát és egy csomó sárgarépat, majd vágd őket karikákra.

A fölaprított zöldségeket tedd egy tálba, keverd össze két evőkanál citromlével, 2 evőkanál cukorral és egy csipetnyi sóval.

Keverj hozzá 2 evőkanál olajat (a legjobb hozzá az olívaolaj) és 20 dkg párizsit, amit előtte apró kockákra vágta.

A tálát lefödve tedd egy fél órára a hűtőszekrénybe.

Tálalhatod salátástányérokra vagy kistányéron, salátalevelekre púpozva.

Apróra vágott petrezselyemmel is megszórhatod, s kínálj mellé friss péksüteményt.

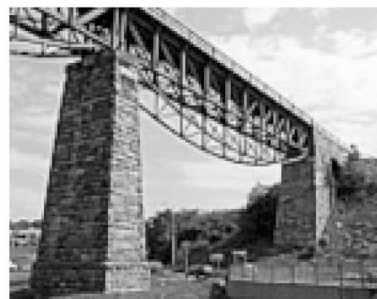


Jeles évfordulók Magyarország történetéből

Szeptember 13.

A biatorbágyi merénylet

1931. szeptember 13-án 0 óra 20 perckor felrobbant a biatorbágyi vasúti viadukt. A detonáció éppen abban a pillanatban történt, amikor a Budapest Keleti pályaudvarról 23 óra 30 perckor elindult Bécs–Passau–Köln–Ostende gyorsvonat a völgyhídra ért. Az első hat Pullmann-kocsi a mozdonnal együtt lezuhant és összetört. Három vagon a mélység fölért függött, az utolsó három pedig a hídon maradt. 22 ember vesztette életét, 17-en súlyosan megsebesültek.



A merényletet Matuska Szilveszter bécsi kereskedő és gyáros, egykori katonatiszt követte el. Kiderült, hogy korábban Németországban és Ausztriában is követett el robbantásokat.

Matuskát az osztrák bíróság 6 évi fegyházra, majd 1934-ben a magyar törvényszék halálra ítélte (ezt életfogytiglanra változtatták).

A merénylet miatt a Károlyi Gyula vezette kormány bevezette a statáriumot, amely alapján kíméletlenül felléptek a baloldaliak és a kommunisták ellen.

Humoros szómagyarázó

barikád – juhfürdő
 mikrobusz – grillező jármű
 folklór – népi tisztítószer
 hóember – Antarktisz őslakosa
 vámpír – szégyenlős finánc
 kapucni – ajtónálló férfi szülő
 szeretet – tablettákkal töm
 sündörög – kis tüskés állat szellent
 szalonképtelen – üres falú fogadóterem
 tanterem – a dogma mező termése
 cinkos – ónozott juh
 bádog – öreg kutya
 balalajka – suta úrkutya

Lengyel János

Hamupipőke

Hamupipőke nincs egyedül! Mostohanővérei és a királyfi is leselkednek. De hol?



A mi nyelvünk



A nyelvi környezetnek is meghatározó szerepe van. Firenzében, egy szállodai szoba ablakából kitekintve, a szó is az éghajlat-hoz igazodik, de ebben a lágy nyelvi közegben is tudjuk, hogy túl Fiesolén és a toszkán hegyeken, szekszárdi lakásunk erkélyéről egy másik világ körvonalait látjuk, melynek hegy- és vízrajza, éppúgy, mint szokásaink vagy akár rögeszméink következetessége, egybefolyik egy nyelvvel, ami minden szavunkban az anyanyelv örömét jelenti. Kizárólagosságát is, mert mindenkinek csak egy anyanyelve van, a többi, ha úgy-ahogy megtanuljuk, csak ráadás, szorgalmi feladat, emberi szükségyszerűség vagy a szellem boldog kalandja.

Mit jelent számomra az anyanyelv? A naponta megújuló csodát, ahogy reggel, még bódultan az éjszakai

Mit jelent számomra az anyanyelv

(Részletek)

munkától, kinézek az ablakon és azt mondom, az éjszaka esett, vagy az ide látszó hegyek rajzát követi szavam. Nemcsak a nyelv természetes örömről van szó, midőn a látvány egybefonódik közölhetőségének örömeivel, amit el lehetne mondani németül, franciául vagy olaszul, mert mindig tudjuk, hogy a legjobb esetben is szabatos, grammatikailag igazolható megfogalmazás mögött az otthon biztossága van, s ha helyettesíteni lehet is, pótolni soha. Érzelmileg semmiképp: szívét cseréljen, ki nyelvet cserél. Mert a nyelv, azzal együtt, hogy jelrendszer, hitvallás is. „Itt élned, halnod kell!” Illyés módosította a klasszikus szentenciát: itt élned kell. A nyelvben is, ami nem csupán jelrendszer, hanem bizonyosság is, mert azt sugallja, hogy hűségben és tisztességben élned csak itt lehet.

Csányi László



Viccek

Leveleitekből kiderül, hogy mindannyian szeretitek a vicceket, a humoros történeteket. Az alábbi tréfákat az általatok beküldött kedvencek közül válogattuk. Arra kérünk benneteket, ezután is írjátok meg kedvenc vicceiteket, hogy újabb szórakozást nyújtsatok társaitoknak is.

Alma a fájától

Móricka későn jön haza az iskolából. A papája szigorúan kérdőre vonja, hogy hol csavargott.

- Egy bácsi elvesztett a Körúton egy pengőt, és nagyon sokáig kereste.
- És mi közöd neked ahhoz?
- Rajta álltam...

Ijesztgetés

Anyuka izgatottan várja haza a kis Lacikát az iskolából az évszázó napján.

- Csakhogy itt vagy, mutasd a bizonyítványod!
- Nincs nálam.
- Hogyhogy nincs?
- Kölcsönadtam Ferinek.
- Minek az neki?
- Ijesztgetni akarja vele a szüleit.

A 2006/1. szám megfejtései

A **17. oldalon** azt kértük tőletek, írjátok meg, szülőfalutokban mi a neve a gyermekláncfűnek. A legtöbb levelezőnk azt válaszolta, hogy ezt a növényt náluk *csorbókának* hívják, de sok szép más megnevezést is beküldtetek. Pl: *pitypang, pamparinka, tejes gaz* stb.

A **20. oldalon** arra a kérdésre kerestük a választ, hogy az ukránok milyen motívumokkal díszítik a hímestojásokat. Az ukránok elsősorban a geometriai mintákat használják.

24. oldal: Angliát azért nevezik szigetországnak, mert az Atlanti-óceán egy nagy kiterjedésű sziget-csoportján terül el.

25. oldal: Kárpátalján Aknaszlatinán bányásznak sót.

29. oldal: Jó tanács: Törd a fejed!

Melyik szó illik az üres keretbe? Fog.

Madaras rejtvény: veréb, gólya, holló, fűrj, páva, galamb.

A kérdést lásd a rejtvényben: Tanár úr, lefordítsam az egészet, vagy csak amit tudok?

Szólások: Fején találta a szöveget. Szöveget ütött a fejébe.

Ezúttal *Krivjányik Alexandra, Vaszecske Karina, Tóth István (Csap), Fábíán Noémi, Tóth Bettina (Rát), Hudák Attila (Tiszasalamon)* kap jutalomkönyvet.

Iskola

Az iskola csodajó,
Oda bizony járni jó.
Van ott matek s olvasás,
Szünetben nagy futkosás.
Tanulunk mi ott sokat,
Jót, szépet és okosat.
Az iskola csodajó,
Járni oda nagyon jó!

Papp Mónika

6. osztály, Aknaszlatina

Munka

Minden munka
játék nekünk,
hisz szívesen
kertészkedünk.

Pufler Anna-Ivett

Nagypalád

Ki ír nekem?



Hudák Attila (Ungvári járás, 89460 Tiszasalamon, Virág u. 2.) 10 éves. Szereti az Irkát, szeret olvasni és írni. Kedvenc időtöltése a kérekpározás, a zenehallgatás és a számítógépezés. 9-11 éves lányok leveleit várja.

Máskály Beáta (Ungvári járás, 89502 Csap, Vasutas sugár u. 2v/1.) 10 éves. Kedvenc tantárgya a matematika, a magyar nyelv és a torna. Gyűjti a szalvétákat, a matricákat és a plüss állatokat. 9-11 év közötti lányok és fiúk leveleit várja.

Krivjányik Alexandra (Ungvári járás, 89502 Csap, Béke u. 21/74.) 13 éves. Hobbija a zenehallgatás, szeret táncolni és röplabdázni. Gyűjti a szalvétákat és a bélyege-

ket. 11-15 év közötti lányok és fiúk leveleit várja.

Tóth Viktória (Ungvári járás, 89502 Csap, Vasutas sugár u. 2v/2.) 14 éves. Kedvenc időtöltése a zenehallgatás, gyűjti a szalvétákat. 14-16 éves lányok és fiúk leveleit várja. Ígéri, minden levélre válaszol.

Szanyi Erika (Ungvári járás, 89463 Nagydobrony, Éger u. 19.) 12 éves. Szeret tanulni, hobbija a számítógépezés, a rejtvényfejtés. 13-15 év körüli lányok és fiúk leveleit várja. Ígéri, minden levélre válaszol.

Szanyi István (Ungvári járás, 89463 Nagydobrony, Éger u. 19.) 12 éves. Barna szemű, barna hajú. Hobbija a pecázás. 11-13 éves lányok, fiúk leveleit várja. Ígéri, minden levélre válaszol.



Balog Viktória
6. osztály, Gálocs



Szopó Livia
Homok



Darcsi Kitti
Fornos



Rádik Krisztián
2. osztály, Kígyós



Szabó Dániel
Dercen



Illés Nikolett
4. osztály, Nagypalád



Elfelejtett magyar népi gyermekjátékok

Kiss Áron 1891-ben megjelent *Magyar gyermekjáték-gyűjteménye* alapján

Az alábbi játékokat a XIX. század végén jegyezték le, s változatai az egész magyar nyelvterületen ismertek voltak. Dédszüleitek, nagyszüleitek ezeket a játékokat, illetve változataikat játszották gyerekkorukban. Vajon ti ismeritek-e? Szívesen vesszük, ha elkülditek az itt közölt játékok átalatokat vagy idősebb családtagjaitok által ismert változatait.

Ipp-lipp, lopjuk a szőlőt!

Egy a pásztor, ez háttal áll a tolvajoknak. A tolvajok seregűl leguggolnak, s úgy tesznek, mintha a földről valamit szedegetnének, s eközben mondogatják:

Ipp-lipp, lopjuk a szőlőt!

Elaludt a pásztor.

Nagy kalap a fejében,

Sok szőlő a begyében!

Mire az alvást tettető pásztor hirtelen megfordul, egyet-kettőt elfog, s az elfogott tolvajokat félre állítja. Akiket el nem fogott, azok aztán újra mennek lopni, míg minden tolvaj el nincs fogva; most akit először elfogott, az lesz a pásztor, s újra kezdik a játékot.

(Jászberény)

Kint a bárány, bent a farkas

Egy nagy kört állítunk; a bárány bent, a farkas kint van. A bárány a körben és valamit, a farkas kint kérdi:

– Mit ásol, báránykám?

Bárány: Répát.

Farkas: Adjál a fiamnak!

Bárány: Nem adok.

Farkas: Akkor megeszlek.

Bárány: Nem félek!

Ekkor a farkas a bárányt a kört alkotó leányok közt addig kergeti, míg meg nem fogja. A kergetés közben a farkast gátoľják az átbúvásban, míg a bárány előtt fölemelik kezüket, hogy hamarabb átbújhasson.

(Békéscsaba)

Kocsit, kocsit, komámasszony

Két leány keresztben megfogja egymás kezét, lábaikat összevetik s hátrahúzódva így dalolnak:

Kocsit, kocsit, komámasszony,

Lovat, lovat, sógorasszony.

Szél fűjja pántlikámat,

Harmat hajtja a ruhámat,

Majd megmondom a vargának,

Hogy elloptad a szoknyámat.

(Sárbogárd)



Bendegúz dominózik

Ha beilleszted a még hiányzó három dominót a megfelelő helyre, megtalálod azt, amelyik egyáltalán nem illik a „körbe”!



Bendegúz pecázik

Bendegúz mestere már a pecabotnak, hisz nemegyszer sikerrel halászt ki már az egérfogóból a finomabb sajt darabkákat. Most viszont próbát tesz: mennyit ér a tudása kint a folyóparton?!

Meg tud-e birkózni egy kifogott óriási hallal?!

Keresd meg és húzd ki a betűhalmazban az alábbi szavakat! A megmaradt 6 db betűt soronként összeolvasva megtudod, milyen halat szeretne kifogni egerünk.

KUKAC, ORSÓ, ÓLOM, DAMIL, SZÉK, CSOMÓ, HÁLÓ, ÚSZÓ, KÉS

ÓÓSROC
ZLIMAD
SOÁKHK
ÚMUHÉA
RKCZSS
ACSOMÓ



Bendegúz újitása

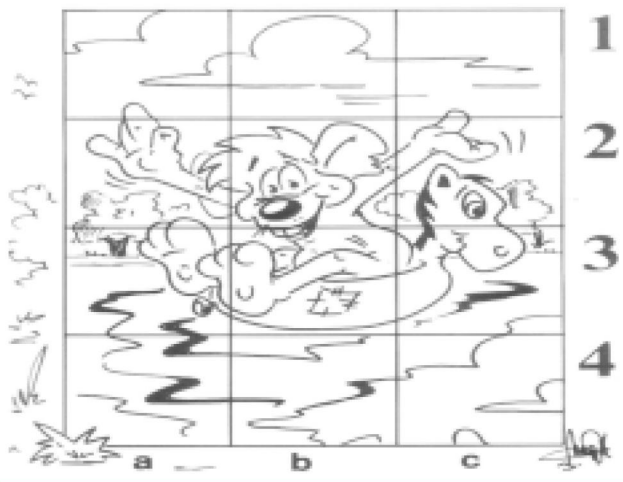
Bendegúz új módszert próbál a tanulásra – a meditációt. Arra gondol, hogy az ősi technika segítségével hátha hamarabb megy a fejébe a tananyag...

Ha kívülről befelé haladva beírod a megfelelő hárombetűs szavakat, majd összeolvasod a számozott mezőkbe került betűket, megtudod, mely tárgyat akarja így tanulni egerünk.

1. szalad, 2. ...-pici, 3. csuk, 4. óra méri, 5. festmény, 6. egyik szülő



Keresd meg a képen a két egyforma képkockát!



Mai rejtvényeinket Berényi Nagy Péter (az Irka-születésnapon megismert Tücsök Peti) Bendegúz című könyvéből válogattuk.

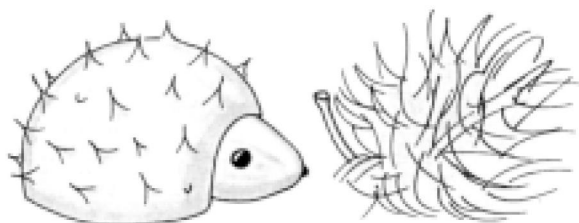
Beküldési határidő:
2006. szeptember. 30.

Őszi állatsereglet

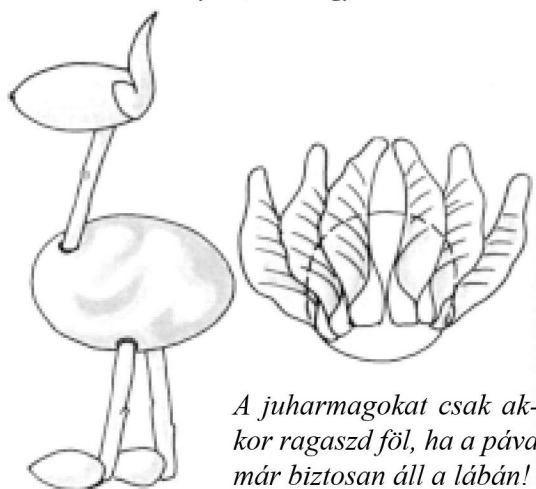


Egér

Egy makk, egy vékony, hajlított ágacska, két fül vörösfenyőtoboz-pikkelyből meg egy bogyóorr – és kész az egérke.



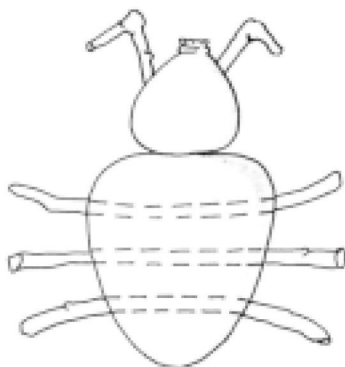
A lapos szelidgesztenye is olyan, mint egy sündisznó



A juharmagokat csak akkor ragaszd föl, ha a páva már biztosan áll a lábán!

Páva

Juharmagokból készült pompás farokkal hivalkodik ez a büszke páva. Fúrj óvatosan három lyukat egy vadgesztenyébe, dugj mindegyikbe három ágacska – és már kész is van a nyaka meg a két lába. A feje egy makk, a két lábfej egy-egy bükkmakk.



Bogár

Keress három, kissé ívelt formájú ágacska lábaknak! Ragassz egy makk széles végére egy csipkebogyót – ez lesz a bogár feje. Ragaszd az ágacskaikat a makk alsó oldalára, és már el is készült a bogár.

Sün

Fejtsd le egy gesztenye tüskés burkát, vágd le az egyik végét, utána ragaszd rá egy makkra úgy, hogy a makk hegye kívül legyen!



Madár

Ragassz szép tollakat egy erdeifenyő-tobozra! A madár feje egy makk, a csőre néhány tobozpikkely. A lábakat két villás végű ágacska kából készítsd!



A vadgesztenye lapos oldala

Légy

Fúrj három lyukat a vadgesztenyetest mindkét oldalába! Ragassz a lyukakba egy-egy megfelelő formájú ágacska lábaknak! A nagy juharmag-szárnyakkal valósággal igazi légynek látszik ez a gesztenye.



Csanádi Imre

Nyármarasztaló

Szól a rigó: de jó,
Érik a dió,
Millió,
Millió!
Útra kel a fecske,
Jajgat a fürjecske:
Pitypalatty,
Pitypalatty,
Nyár, nyár,
Itt maradj!



Gazdag Erzsébet

Mosolyra biztató dal

Hozok neked galagonyát.
– Sírsz-e még?
Hozok neked kerek almát.
– Rísz-e még?
Egyet nevensz; kettőt adok.
– Hadd látom:
Érik-e a piros mosoly
orcádon?
Piros mosoly: piros alma
itt terem.
Mosolyogj hát! Hadd legyen bő
szüretem.



Devecseri Gábor

Kopogtatás

Micsoda csattogó zakata ez? –
Kiáltottam ki. – Zeng a házeresz!
Kis cinke-ács volt. Mégis meghatott:
Csőrével már az ősz kopogtatott.

Kányádi Sándor

Őszeleji kívánság

A vadludak és a darvak
már az égre ékelődnek;
hosszú őszt a maradóknak,
jó utat az elmenőknek.

A fecskék is készülődnek,
sürgönydróton sorakoznak;
jó utat az elmenőknek,
hosszú őszt a maradóknak.

Az árnyékok vékonyodnak,
a patakok hűvösödnek;
hosszú őszt a maradóknak,
jó utat az elmenőknek.

Gyapjasodnak a kis őzek,
vöröslik a lenyugvó nap;
jó utat az elmenőknek,
hosszú őszt a maradóknak.

Játékos mértan

Mi a közös az alábbi rajzokon? A megfejtésre úgy jössz rá, ha jól megfigyeled a tárgyak formáját. Nevezd meg, milyen mértani alakzatokra hasonlítanak! Próbáld őket csoportosítani!



Rajzos találósok

Ha szereted a találós kérdéseket, akkor biztosan ismered az alábbiak megfejtését is. Rajzold a kockába, ha tudod, mi a válasz a találós kérdésre.

Tavasszal kap levelet,
S ősszel küld csak választ,
De nem egyet, nem is kettőt,
Hanem sok-sok százat.

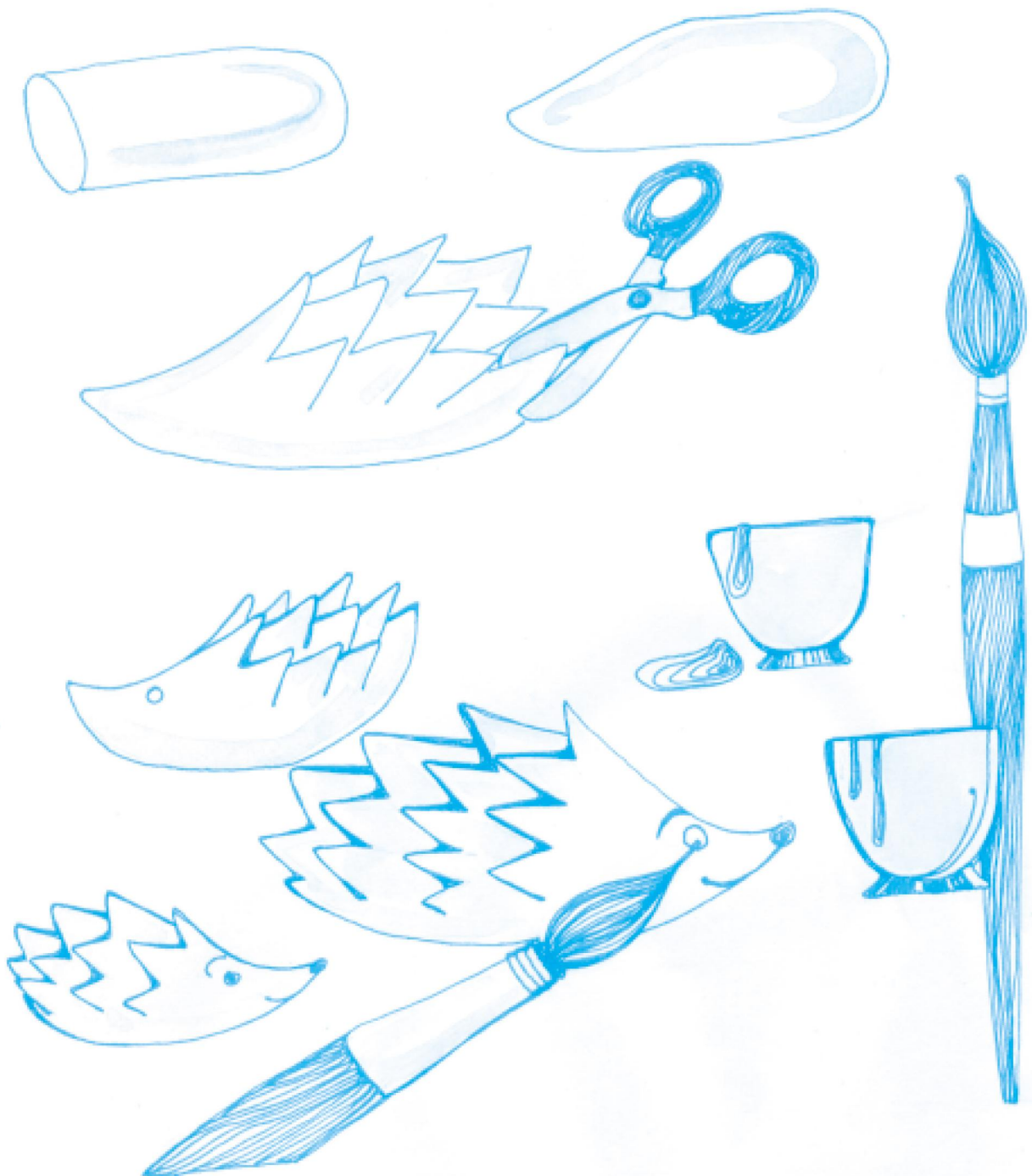
Kósza szellő hintáztatja,
ősz a fáról potyogtatja,
nincs belőle egész télen,
mondd a nevét,
csak azt kérem.

Süni só-liszt gyurmából

Hozzávalók: liszt, só, víz, olló.

Összekeverési arány: 2 rész liszt, 1 rész só, 1 rész víz. A rész azonos mérőedényt jelent, mondjuk egy bögrét vagy poharat.

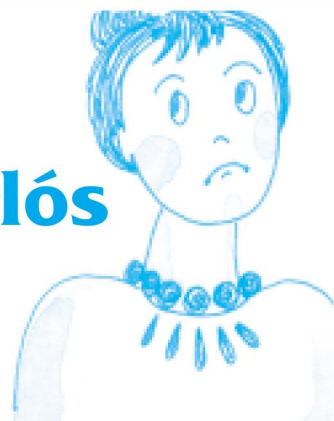
Elkészítés: Süni formát készítünk hengerítéssel, majd az orrát nyújtva alakítjuk ki. A tüskéit úgy készítjük, hogy a fejétől hátrafelé haladva mélyen belevágunk a gyurmába, és még az ujjainkkal kicsit megsodorjuk. Száradás után ki is színezhettek! Gyakorlásként készíthettek akár egy egész sünicsaládot.





A fiatal pár és a kotlós

Magyar népmese



Egyszer volt, hol nem volt, még hetedhét országon is túl, volt egy szép legény. Elvett feleségül egy szép leányt, de olyan szegények voltak mind a ketten, hogy egyiknek sem volt semmije, csak annyi ruhája, amennyit felvettek magukra. A leánynak volt egy nénje, s az adott nekik ajándékba egy tyúkot. A többi szomszéd meg rokon vitt tojást, lisztet, úgy, mint szokás a lakodalomba.

Mikor elmúlt a lakodalom, hallja a fiatalember, hogy a tyúk rá kezd:

– Koty-koty-koty... – Azt mondja a fiatalasszonynak:

– Te, tudod, mit gondoltam?

– Mit?

– Ültessük meg ezt a tyúkot – azt mondja –, van tojás elég, tegyük alá tizenkilenc tojást, s mikor kikölti, akkor vele együtt húsz lesz. Felneveljük, s mikor nagyok lesznek, akkor eladjuk a húsz tyúkot, s az árán veszünk egy malacot. Azt is felneveljük, s az malacozik kilencet. A tíz disznót eladjuk, s akkor tudunk venni egy lovat, egy hámot s egy szekeret. Felülünk ketten, s megyünk kereskedni. Beleegyezel?

– Bele.

Kerítettek egy kosarat, s tettek belé egy kicsi gízgázt, raktak belé tizenkilenc tojást, s a tyúkot ügyesen rátették, s betették az ágy alá. Leültek az ágyra, s kezdtek ott beszélgetni s örvendezni, hogy hát mi lesz, s hogy lesz. Elővesz az ember egy papírt, ceruzát, s kezdi számolni, hogy egy lovat annnyival s annnyival lehet venni, egy hámot annnyival s egy szekeret annnyival; tíz disznót annnyival lehet eladni. De hát nem futott a számadás. Azt mondja az asszonynak:

– Te asszony, baj van!

– Miféle?

– Hát – azt mondja –, szekeret s hámot tudunk venni, de lóra csak egy gyengére futja, mert nicsak, mennyi pénzt kapunk a disznókért.

Azt mondja az asszony:

– Hát ez nem baj, majd megerősül.

– Hát megerősülni megerősül, ha jól adunk enni, de eleinte csak ott tudunk felülni a szekérre, ahol egyenes lesz az út, ahol hegyre kell menni, ott le kell szálljunk, mert a ló nem tud kimenni, ha gyenge lesz.

Azt mondja az asszony az embernek:

– Te leszállsz, de én nem!

Azt mondja az ember:

– Dehogynem, leszállsz te is!

– Én nem szálllok le!

– Leszállsz!

– Nem szálllok le! – Úgy összevesztek, hogy az ember kijött a békétűréséből, felugrott, s azt kérdi az asszonytól:

– Leszállsz, vagy nem szállsz le?

– Nem szálllok le!

Akkor az ember mérgében megfogta az asszonyt, s akkorát lökött rajta, hogy – zsupsz! – nekidőlt az ágyak. Széttörtött az ágy, s széttörték a tojások is mind egy szálig, a kotlós meg menekült, ahogy tudott.

Kárvallották a kotlót s a tojásokat, s élnek máig is, ahogy tudnak, ha meg nem haltak.





'Szavarnadé'

	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

